

Masarykovo náměstí - Pulzující srdce Slovácka

Uherské Hradiště je mezi obdobně velkými městy unikátní nejen pro svou bohatou historii, dlouhodobé udržování folklórních tradic, ale zejména pro nadstandardní množství kulturně-společenských akcí, které se pravidelně konají v samotném centru. Koncentrováním těchto aktivit na Masarykovo náměstí se pravidelně roztluče toto srdce Slovácka. Předkládáme návrh, který je umírněný a přitom plošně velkorysý. Snažíme se podpořit toto pulzující srdce a vlastním řešením zjednodušit a zracionalizovat konání akcí v tomto prostoru a současně zkvalitnit jeho pobytový prostor pro každodenní užívání.

Prostor náměstí je koncipován jako jednoúrovňová bezbariérová plocha. Odstraněním průjezdu do Nadrážní ulice dojde k propojení nejvýznamějších budov – kostela a radnice s prostorem náměstí. Tento prostor vnímáme jako reprezentativní a současně zklidněný až kompletativní. Prostor, kde se historicky setkávala církevní a světská moc.

Dominta kostela vévodí náměstí, určuje ortogonální geometrii linií, které jako silové pole dvou světů – duchovního a profánního, vybíhají do prostoru. Svým protnutím vytvářejí základní osnovu geometrické kresby, která symbolizuje vyvážení obou světů. Tato kresba vizuálně vyděluje tento reprezentativní prostor ze zbytku náměstí. Reprezentativnost podtrhujeme umírněnou monumentalitou, jež je adekvátní k velikosti samotných budov. Důstojnost prostoru je podpořena symetrickým umístěním čtyř stromů, jež obtáčí lavičky. Samotný střed je vygradován vodním prvkem, který tryská přímo z dlažby. Vodní prvek je umístěn v diagonálním protipólu vůči barokní kašně. Zvlhčuje klima v jižní části náměstí. Po straně radnice jsou umístěny stožáry pro vlajky.

Centrální plochu náměstí ponecháváme volnou, aby sloužila jako víceúčelový prostor. Ztvárnění centrální plochy pracuje s úspornými výrazovými prostředky, aby mohl být ve středu nerušeně zvýrazněn obrys kostela sv. Jiří. Pokračující ortogonální síť rastru je zde propsána prostřednictvím vložených bodů - čtverců. V rámci těchto čtverců budou umístěny kovové destičky s vyraženou souřadnicí kartézské soustavy. Tyto body výrazně přispějí k snadné orientaci při výstavbě dočasných staveb a stánků během konání různých akcí. Některé body se stanou připojovacími místy pro elektroinstalaci atp. Pro nové vydláždění navrhujeme recyklovat stávající dlažbu, čímž dojde k symbolickému přenesení paměti místa a současně k nemalé finanční úspoře. Předpokládáme dokoupení obdobné recyklované žulové kostky a vzájemnému promíchání.

Spojnice Prostřední a Havlíčkovy ulice je nejrušnější oblastí náměstí. Redukcí současného parkoviště a odsunutím kavárenské zahrádky dojde k výraznému rozevření dnes zcela přiškrbeného napojení na Havlíčkovu ulici. Ta bude přirozeně vyúsťovat do prostoru obklopeného organicky pojatým pódiem se signifikantní konstrukcí zastřešení a po straně umístěnou letní zahrádkou s obdobným přístřešením. Ambicí návrhu je, aby se pódium nestalo pouze občasným místem veřejného vystoupení, ale pobytovým prostorem - integrovanou „chill-out“ volnočasovou zónou, kde se lidé mohou setkávat, konverzovat, uchýlovat se do stínu, či si jen nechat nabít mobilní zařízení.

Mírně vyvýšené pódium nabízí několik schodišť orientovaných do různých směrů, jež podporuje snadnou průchodnost. Navržené zastřešení se skládá z jednotlivých ocelových konstrukcí, které přebírají charakter okolních stromů a představují tak lípové listy. Sestavu doplňuje drobná stavba technického zázemí, šatny pro vystupující a také veřejné WC. Sestava je umístěna v nejrušnějším místě náměstí a současně s přímým napojením na dopravní obslužnost. Sestavu doplňuje stanoviště sdílených kol a koloběžek. Jedna z konstrukcí je úmyslně povystrčena do prostoru frekventované trasy a přebírá funkci rozprašovače mlhy. Zvolený zlatavě – mosazný odstín povrchové úpravy koresponduje s okrovým nádechem fasád okolních významných budov. Vánoční strom bude situován v blízkosti pódia a přitom v dosahu těžké přepravní techniky. Strom bude obklopen prodejními stánky a viditelný ze všech pozic náměstí.

Přebíráme stávající městský informační systém. Podzemní kontejnery tříděného odpadu jsou situovány před budovu České pošty a dále před budovu Hradišťanky. Tam současně umísťujeme interaktivní obrazovku – infopanel. V případě konání koncertů a požadavku na vlastní pódium a techniku je možné vystavět mobilní konstrukci, které vyčleňujeme místo před Jezuitskou kolejí.

Nádražní ulice má dvojí charakter. Začíná v Ulici Na Splávku, kde se široce rozevírá do parku a dále pokračuje k náměstí, kde je ohraničena budovou Jezuitské koleje. Vnímáme ji jako přechodovou spojnici mezi zeleným a kamenným prostorem. Postupného přechodu je dosaženo díky vložení organicky tvarovaných záhybů a ostrůvků zeleně, které přirozeně navazují na soustavu cestíček v parku. Několik zelených ostrůvků dále vybíhá směrem k náměstí, kde se postupně zelené plochy rozpouští a pokračují ve formě vzrostlých stromů. V místě zadního vstupu do budovy Jezuitské koleje a současně bývalé klášterní vinárny, nacházíme vhodný prostor pro přenesení vodního prvku - sochy B. Zemana, která je nyní umístěna v Protzkarově ulici. Vytvořené „mini náměstí“ obklopené zelení přirozeně zdůrazní vstup do budovy.

Ulice je rytmizována liniemi dlažby, která vychází ze zvoleného modulu náměstí. Tato rytmizace je protažena až k severnímu rohu náměstí a definuje tak zelený přírodní koridor. V povrchu je bezúrovňově – vodícími liniemi, vyznačena trasa pro zásobování a současně koridor pro cyklisty. Při vstupu do ulice z vlakového nádraží je situováno stanoviště sdílených kol a koloběžek.

Protzkarova ulice rovněž přejímá rytmizaci liniemi přecházejícími z náměstí. Prochází ji asymetricky umístěna osa stromů menší koruny, tak aby byl zachován dostatečný koridor pro vozidla zásobování. Ten také vymezuje trasu pro cyklisty. Ulice je doplněna o mobiliář a prvky veřejného osvětlení.

Jízdní pruhy v **Poštovní ulici** rozšiřujeme. Chodník při budově České pošty rušíme a ponecháváme jen nutnou distanci od fasády. Pěší trasu přesouváme na protilehlou stranu, kde naopak chodník rozšiřujeme. Vozovka je výškově oddělena od pěší trasy. Ke srovnání nivelety s úrovní náměstí dochází až při vjezdu na náměstí díky zpomalujícímu nájezdu.

Dopravní řešení

Důležitým prvkem organizace dopravy bude informativně-signalizační zařízení umístěné při vjezdu do Poštovní ulice, které bude signalizovat obsazenost parkoviště. Obdobné zařízení doporučujeme instalovat i na další místa v centru města. Obousměrné příjezdové jízdní pruhy budou rozšířeny. Parkoviště pojme 33 parkovacích stání, včetně vyhrazených pro handicapované. Po stranách parkovací plochy jsou točny tvaru „T“. Ve středu - v ose na Poštovní ulici je rovněž vyhrazena plocha pro vytočení. Toto místo současně slouží pro vjezd těžké techniky do centrálního prostoru. Redukce původních parkovacích stání je podmíněna plánovanou výstavbou či rozšířením zachytých parkovišť v blízkosti centra města.

Pro pohyb vozidel zásobování jsou v dlažbě vyznačeny naváděcí pruhy. Obslužnost prostoru náměstí bude probíhat nájezdem od budovy České pošty, v poloze obchodu Hradištanka bude stočena do krátké Protzkarovi ulice a dále na Zelný trh. Tímto řešením dochází ke snížení četnosti průjezdů dlouhou Nádražní ulicí. Ta bude obsluhována ve směru od vlakového nádraží. Pro výjezd poslouží rovněž Protzkarova ulice. Touto koncepcí vhodně snižujeme zátěž obslužné dopravy na Masarykově náměstí a v Poštovní ulici. Předprostor kostela a radnice lze příležitostně obkroužit osobním vozem, např. při příležitosti důležitých návštěv či konání obřadů. Cyklisté budou využívat stejnou trasu jako obslužné vozidla. Stanoviště sdílených kol a koloběžek je situováno v severovýchodní části náměstí u pódia a parkoviště a také při vjezdu do Nádražní ulice v návaznosti na vlakové nádraží.

Zeleň

Zachováváme vzrostlé lípy. Navrhujeme odstranit pouze silně ořezaný kus před obchodem Hradištanka. Při severozápadním okraji náměstí řešíme obnovu zeleně výsadbou dvou řad stromů menší až střední koruny. Společně se vzrostlými lípami vytvoří příjemný pobytový prostor s množstvím stínu. Po dožití stávajících líp, budou v původních místech vysazeny nové stromy, jejichž koruny budou korespondovat s výsadbou v první fázi.

Modrozelená infrastruktura

Ponecháním stávajících vzrostlých stromů a doplněním o novou výsadbu na severozápadní straně náměstí přispějeme k vytvoření vhodnějšího klimatu v této pobytové části. Vzrostlé stromy na jihovýchodní straně jsou doplněny o dešťové záhony, do kterých bude zasakovat povrchová voda.

Díky vhodnému složení podkladních vrstev a zvolené dlažbě drobného měřítka bude povrch náměstí polopropustný. Srážková voda se bude částečně vracet do spodních vod. Zbylá povrchová voda bude přirozeným sklonem sváděna do dešťových záhonů nebo mříží kolem stromů. Do prostoru náměstí je

vloženo několik linií štěrbinových žlabů, které sbírají nezasáklou vodu do akumulčních nádrží a dále distribuují ke drenážím kolem stromů. Současně počítáme se sběrem dešťové vody ze střech zastřešení pódia. Navrhujeme napojení výpustí vodních prvků k pozici stromů. Nádražní ulice bude spádována směrem k parku. Pro zasakování bude využito velké množství zelených ploch. V jižní části parku, kde je výraznější výškový rozdíl, je možné zbudovat terénní vlnu zasakovacího průlehu.

Zvolený **mobiliář** je cenově dostupný a pochází od českého výrobce. Nosné prvky jsou vyrobeny ze subtilního pohledového betonu a doplněny o výdřevu. Jedná se o designově ucelenou řadu prvků. Moderní organické tvarosloví koresponduje s prvky pódia a přístřešení i ostrůvky zeleně.

Osvětlení hlavního prostoru náměstí, Nádražní a Protzkarovi ulice je řešeno stožáry v jednoduché formě štíhlých linií, jejichž horní část svítí do všech stran. Obdobné, ale nižší svítidla budou použita při severozápadních a jihovýchodních fasádách náměstí. Koruny stromů na náměstí budou nasvětleny pomocí zapuštěných reflektorů. Použité vytyčovací sloupky jsou osazeny rovněž zdrojem osvětlení.

Urbanistická kompozice náměstí umožňuje mírnými úpravami případný návrat ke stávající koncepci průjezdné Nádražní ulice. Nájezd by byl veden v jižní části parkoviště a jednosměrná komunikace by probíhala za liniemi značícími reprezentativní plochu a dále se stáčela do Nádražní ulice.